

TĂNG CƯỜNG RÈN LUYỆN TÁC PHONG LÃNH ĐẠO TRONG TÌNH HÌNH MỚI

Song Hào

Rèn luyện tác phong là một yêu cầu của nhiệm vụ bồi dưỡng cán bộ.

Tác phong thuộc hình thái ý thức xã hội, phản ánh tồn tại khách quan. Nó là biểu hiện cụ thể của quan điểm tư tưởng thành những yêu cầu có tính nguyên tắc để chỉ đạo hành động, chỉ đạo việc giải quyết các mối quan hệ giữa chủ quan và khách quan, giữa lãnh đạo và quần chúng, giữa cá nhân và tổ chức...

Tác phong là biểu hiện của lập trường, quan điểm tư tưởng ra hành động, bất cứ một hành động nào của con người đều do lập trường quan điểm tư tưởng chi phối. Tác phong thể hiện tính tư tưởng và tính giai cấp rõ rệt.

Tác phong còn là thói quen, phong cách, tập quán trong hoạt động con người thuộc giai cấp nhất định. Phong cách và thói quen ấy do điều kiện sinh hoạt vật chất, đấu tranh sản xuất, đấu tranh giai cấp trong xã hội tạo nên. Vì vậy, nó có tính chất truyền thống và kế thừa.

Nói tác phong là biểu hiện của quan điểm tư tưởng, là phản ánh của tồn tại khách quan không có nghĩa là có tư tưởng tốt thì tự nhiên có tác phong tốt một cách đầy đủ ngay được, vì mỗi con người chúng ta đều mới từ xã hội cũ bước sang xã hội mới, còn chưa hoàn toàn gột sạch được những tàn dư tư tưởng tập quán của xã hội cũ, còn phải trải qua đấu tranh, rèn luyện trong quá trình hoạt động thực tiễn lâu dài mới xây dựng được tác phong tốt, khắc phục được những tác phong xấu. Tập quán, phong cách tốt đẹp của giai cấp công nhân và nhân dân lao động chỉ có dưới sự lãnh đạo của đảng Mác - Lênin mới được phát huy đầy đủ. Vì vậy một yêu cầu khách quan là phải tích cực bồi dưỡng, rèn luyện, nhất là rèn

luyện trong thực tế đấu tranh mới có thể có được tác phong tốt đẹp, tác phong cách mạng.

Từ ngày thành lập đến nay, trải qua mấy chục năm đấu tranh, Đảng ta đã dần dần xây dựng và hình thành tác phong truyền thống của mình là lý luận liên hệ thực tế, đi đường lối quần chúng và phê bình tự phê bình.

Từ trước đến nay, Đảng ta vẫn thường xuyên yêu cầu đảng viên và tổ chức Đảng rèn luyện và xây dựng tác phong tốt để lãnh đạo và tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối và chính sách của Đảng.

Trải qua đấu tranh và rèn luyện trong thực tiễn phong trào quần chúng, số rất đông cán bộ, đảng viên cũng như tổ chức đảng đã nêu cao tác phong lãnh đạo tốt, đi sâu vào thực tiễn chiến đấu, thực tiễn sản xuất liên hệ mật thiết với quần chúng, đem hết tài năng trí tuệ, vận dụng những hiểu biết cách mạng của mình kiên quyết thực hiện các đường lối chính sách của Đảng.

Trong nông nghiệp có phong trào làm ruộng tăng sản lượng, đi sâu vào cách mạng kỹ thuật. Trong công nghiệp có phong trào phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, hợp lý hóa sản xuất. Trong văn học nghệ thuật có phong trào văn nghệ sĩ ra tiền tuyến, về đồng ruộng, vào nhà máy để sáng tác và biểu diễn. Trong các ngành khoa học kỹ thuật, nhiều cán bộ nghiên cứu đã cố gắng đi sâu vào thực tiễn sản xuất chiến đấu, đi sâu vào con người và thiên nhiên đất nước ta để nghiên cứu, phát minh, sáng chế. Trong quân đội, nhiều cấp ủy, cán bộ lãnh đạo, chỉ huy đã thường xuyên đi sâu xuống đại đội, đi vào chiến sĩ, qua từng trận chiến đấu, đi vào từng mặt hoạt động của đơn vị để nghiên cứu, phát hiện các vấn đề chỉ đạo xây dựng và tác chiến của quân đội.

Tuy nhiên, bên những tác phong tốt đẹp đó, cũng còn có những tác phong xấu cần được khắc phục. Lối làm việc quan liêu đại khái, thiếu điều tra nghiên cứu, thiếu xuất phát từ thực tế, không đi sát cơ sở, không

cụ thể, thiếu chính xác, kém khẩn trương, lề mề, chậm chạp... còn khá nhiều và đang ảnh hưởng đến chất lượng công tác.

Tình hình và nhiệm vụ cách mạng hiện nay không những yêu cầu có một lập trường quan điểm vững vàng mà còn phải bồi dưỡng được tác phong tốt đẹp để làm tròn nhiệm vụ lãnh đạo của Đảng. Đảng ta đã là đảng lãnh đạo chính quyền, công cuộc cải tạo xã hội chủ nghĩa đã căn bản hoàn thành, trách nhiệm của các tổ chức đảng trong việc lãnh đạo xây dựng kinh tế, phát triển văn hóa, chăm lo đời sống của quần chúng rất nặng nề. Cuộc đấu tranh chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta cũng rất ác liệt, khẩn trương. Trong thời bình, rèn luyện tác phong đã quan trọng, trong thời chiến lại càng quan trọng và cấp thiết hơn, vì nó ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống và sinh mệnh của quần chúng, ảnh hưởng đến việc tổ chức lực lượng, phát động quần chúng chiến đấu và chiến thắng kẻ thù. Sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay có nhiều vấn đề mới mẻ, phức tạp hơn trước: chúng ta phải vừa chiến đấu vừa sản xuất; nhiệm vụ chiến đấu hiện nay không hoàn toàn giống như trong cuộc kháng chiến chống Pháp trước đây; nhiệm vụ sản xuất và chăm lo đời sống cho quần chúng trong kháng chiến chống Mỹ cũng không hoàn toàn giống như trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp trước đây. Nhiệm vụ xây dựng kinh tế, cách mạng tư tưởng và văn hóa, cách mạng kỹ thuật phải tiến hành trong hoàn cảnh kháng chiến là một nhiệm vụ hết sức to lớn và khó khăn phức tạp; các địa phương lại được phân cấp quản lý về kinh tế, có quyền hạn và trách nhiệm nặng nề hơn, phạm vi công việc rộng lớn hơn trước nhiều. Những hiểu biết, phương pháp công tác cũ của chúng ta không đủ, cần có những hiểu biết mới, có tác phong và phương pháp công tác tốt thì mới gánh vác được những nhiệm vụ nặng nề, phức tạp đó.

Vì vậy, việc bồi dưỡng lập trường quan điểm cách mạng cũng như việc chuyển mạnh tác phong lãnh đạo theo yêu cầu thời chiến hiện nay là vấn đề rất cấp thiết.

Đường lối, chủ trương chống Mỹ, cứu nước cũng như việc chuyển hướng xây dựng kinh tế đã được Trung ương xác định rõ ràng. Hiện nay vấn đề đặt ra là yêu cầu cán bộ, đảng viên ta phải có lập trường quan điểm vững, phương pháp tư tưởng đúng và tác phong lãnh đạo tốt, biết vận dụng sáng tạo đường lối chủ trương của Đảng, giới thiệu truyền tổ chức quần chúng, biến các đường lối chính sách của Đảng thành sức mạnh có thể "dời non lấp biển" đủ sức đánh bại mọi mưu đồ xâm lược của đế quốc Mỹ và bọn tay sai.

Lập trường, quan điểm, phương pháp tư tưởng và tác phong là sức mạnh của những cán bộ và tổ chức cách mạng. Thiếu một trong những điều kiện đó, sức chiến đấu sẽ bị giảm sút. Thước kẻ đã chứng minh, có đường lối chủ trương đúng, có lập trường vững, có kiến thức, kinh nghiệm chuyên môn tốt, có nhiệt tình cách mạng cao, nhưng không có tác phong và phương pháp lãnh đạo tốt thì cũng không thể phát huy hết hiệu lực lãnh đạo, không phát huy được lực lượng của quần chúng cũng như sức mạnh của cơ sở vật chất kỹ thuật. Tác phong xấu, tổ chức thực hiện kém có khi còn làm cho chủ trương đúng cũng bị thất bại, gây rối ren về đường lối, làm hao phí sức lực của quần chúng, của Đảng và Nhà nước, dẫn đến những tổn thất đáng lẽ có thể tránh được.

Nội dung và yêu cầu tăng cường rèn luyện và chuyển hướng tác phong hiện nay.

Ba tác phong cơ bản của Đảng ta:

- Lý luận liên hệ với thực tiễn, đi đường lối quần chúng, tự phê bình và phê bình là tác phong công tác cơ bản của Đảng ta.

Những tác phong này xuất phát từ thế giới quan, từ lý luận về nhận thức và lý luận về phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin tức là từ những quan điểm cơ bản nhất của chủ nghĩa duy vật biện chứng và duy vật lịch sử.

Thực tiễn đấu tranh cách mạng của Đảng ta đã chứng minh các tác phong đó là hoàn toàn đúng đắn.

Trong ba tác phong đó, bao trùm nhất là tác phong lý luận liên hệ với thực tiễn, vì thống nhất giữa lý luận và thực tiễn là một nguyên tắc căn bản của chủ nghĩa Mác - Lênin. Lý luận liên hệ thực tiễn vừa là nguyên tắc cách mạng, vừa là tác phong, phương pháp công tác cách mạng. Thực tiễn không có lý luận hướng dẫn thì thành thực tiễn mù, lý luận mà không liên hệ với thực tiễn là lý luận suông. Lý luận liên hệ với thực tiễn là thống nhất giữa biết và làm, lý luận soi đường cho thực tiễn, qua hành động thực tiễn mà không ngừng nâng cao lý luận.

Thực tiễn là hoạt động của con người tạo ra điều kiện để xã hội tồn tại và phát triển. Chủ nghĩa Mác - Lênin coi thực tiễn sản xuất và đấu tranh giai cấp đều rất quan trọng, là hai thực tiễn cơ bản của xã hội có giai cấp.

Tác phong lý luận liên hệ với thực tiễn biểu hiện trong hành động là cách làm việc cách lãnh đạo có điều tra nghiên cứu, mọi chủ trương, chính sách, kế hoạch đều xuất phát từ tình hình thực tế, nguyện vọng, khả năng của quần chúng, là cách làm việc cụ thể, sâu sát, trực tiếp với quần chúng; là tác phong nói và làm đi đôi, kết hợp giữa chủ trương, nghị quyết và tổ chức thực hiện, giữa kế hoạch và biện pháp.

- Tác phong đi đường lối quần chúng là tác phong cách mạng nhất. Mọi hoạt động đấu tranh cách mạng, đấu tranh sản xuất đều do quần chúng tiến hành. Mọi chủ trương, lý luận, kinh nghiệm đúng, sai đều được kiểm nghiệm trong thực tiễn tức là trong mọi hoạt động của quần

chúng. Tách rời quần chúng thì Đảng chỉ còn là một số người cô lập, mất hết sức mạnh.

Do đó, nói đến lý luận liên hệ với thực tiễn cũng tức là phải liên hệ với những hoạt động phong phú sinh động của quần chúng trong các lĩnh vực sản xuất và đấu tranh giai cấp.

Tác phong đi đường lối quần chúng biểu hiện ở chỗ biết kết hợp đúng đắn giữa lãnh đạo và quần chúng, làm việc được tập thể, lắng nghe ý kiến quần chúng, nắm được yêu cầu và nguyện vọng của quần chúng, biết học tập, đúc kết kinh nghiệm của quần chúng để chỉ đạo quần chúng tiến lên mãi.

- Tự phê bình và phê bình là quy luật phát triển của Đảng, là vũ khí đấu tranh nội bộ, đồng thời cũng là tác phong và phương pháp lãnh đạo cơ bản của Đảng ta. Mục đích của nó là để biểu dương, cổ vũ cái tốt, khuyến khích cho mặt cách mạng tiến bộ phát triển, phê phán khắc phục khuyết điểm, sai lầm, tăng cường đoàn kết nhất trí, cải tiến công tác, cải tiến lãnh đạo, xây dựng tổ chức, xây dựng cơ quan, xây dựng con người ngày càng tiến bộ.

Có qua thực tiễn, dựa vào quần chúng mà kiểm nghiệm lý luận, kiểm tra chủ trương hành động, tiến hành tự phê bình và phê bình mới có thể phân rõ đâu là chân lý, đâu là sai lầm, cái gì tiến bộ, cái gì lạc hậu, để phát huy ưu điểm, khắc phục khuyết điểm để xây dựng được con người tốt, hoàn thành được mọi nhiệm vụ.

Một trong những điều kiện rất quan trọng cho sức sống của Đảng, là cho Đảng thống nhất là phê phán kết quả hoạt động của mình. Dũng cảm và công khai phê bình các khuyết điểm, nhược điểm, sai lầm của mình, tìm ra biện pháp khắc phục nó là làm theo quy luật phát triển của Đảng Mác - Lênin. V.I.Lênin viết: "Tự phê bình là tuyệt đối cần thiết cho

sự sống của mọi người và cho Đảng. Không có gì tầm thường hơn là chủ nghĩa chủ quan tự mãn"¹.

Tác phong tự phê bình và phê bình biểu hiện cụ thể là không bao giờ chủ quan thỏa mãn, luôn luôn lấy kết quả thực tế để đối chiếu phê phán công tác, tìm ra điểm mạnh, điểm yếu, không ngừng cải tạo bản thân, cải tiến công tác của các tổ Đảng là việc thực hiện tốt nền nếp tự phê bình và phê bình, sơ kết, tổng kết kinh nghiệm trong cấp ủy, trong cơ quan cũng như đối với từng cán bộ, đảng viên. Tác phong tự phê bình và phê bình là tác phong làm việc không sợ khuyết điểm, dám làm, dám phụ trách, thẳng thắn phân tích đúng, sai và kiên quyết sửa chữa khi mắc khuyết điểm, sai lầm.

Những tác phong lãnh đạo cơ bản ấy của Đảng là một trong những điều kiện để tạo thành sức mạnh về tổ chức hành động của Đảng ta, yêu cầu mỗi cán bộ, đảng viên đều phải rèn luyện, bồi dưỡng, ngày càng thấm nhuần và vận dụng tốt trong hành động thực tế công tác và lãnh đạo của mình.

Mấy yêu cầu cụ thể về rèn luyện tác phong trong tình hình mới:

1 - Kết hợp chặt chẽ giữa lãnh đạo chính trị, tư tưởng và lãnh đạo tổ chức, giữa chủ trương và thực hiện, quyết tâm và biện pháp. Kiên quyết tập trung năng lực trí tuệ tổ chức thực hiện tốt chỉ thị, nghị quyết của Đảng.

Lãnh đạo chính trị, tư tưởng và lãnh đạo tổ chức là ba mặt thống nhất không thể thiếu được và quan hệ khăng khít với nhau. Trong các mặt đó, lãnh đạo chính trị, tư tưởng là vấn đề mấu chốt, là công tác quan trọng nhất. Lãnh đạo tổ chức là hết sức quan trọng và cần thiết, là điều kiện để thực hiện sự lãnh đạo về chính trị, tư tưởng. Nếu không nắm vững lãnh đạo chính trị, tư tưởng thì hành động dễ bị lạc hướng. Nếu không chú

¹ Lênin, toàn tập, tiếng Nga, tập 8 tr.418

trọng lãnh đạo tổ chức thì chủ trương kế hoạch dễ thành nói suông. Cho nên kết hợp giữa lãnh đạo chính trị, tư tưởng và lãnh đạo tổ chức vừa là nội dung công tác lãnh đạo vừa là tác phong, phương pháp lãnh đạo của tổ chức, cán bộ cách mạng chúng ta.

Do đó, đối với mọi nhiệm vụ từ lãnh đạo chiến đấu, sản xuất tới công tác xây dựng Đảng và các công tác khác, muốn thu được kết quả tốt, đều phải kết hợp chặt chẽ giữa lãnh đạo chính trị, tư tưởng và lãnh đạo tổ chức.

Để bảo đảm sản xuất, và chiến đấu luôn luôn giành thắng lợi, việc nghiên cứu thực tiễn để có chủ trương đúng, và việc nêu cao tinh thần trách nhiệm chính trị phát huy tính năng động chủ quan của mọi người, tìm ra những biện pháp phù hợp với thực tiễn để thực hiện tốt chủ trương, là hai nhiệm vụ của công tác lãnh đạo.

Chúng ta đều biết lúc có chủ trương đúng rồi thì mấu chốt là kết hợp việc xây dựng quyết tâm, động viên nhiệt tình cách mạng với việc tìm mọi biện pháp cụ thể để tổ chức thực hiện, kiên quyết làm cho các chủ trương của Đảng, qua thực tiễn đấu tranh trở thành cơm áo của quần chúng, thành kết quả tiêu diệt địch, thành những thắng lợi trên các mặt chiến đấu, sản xuất và đời sống... là rất quan trọng.

Hiện nay, đang còn tình trạng hội họp nhiều, hội họp dài, giấy tờ lăm mà chất lượng nghị quyết không cao, nhiều vấn đề còn thiếu thiết thực, chủ trương phương hướng chung có bàn bạc, nhưng còn thiếu biện pháp cụ thể có hiệu quả, chưa quan tâm đầy đủ đến việc chỉ đạo thực hiện chu đáo, chưa thực sự coi trọng lãnh đạo chính trị, tư tưởng và lãnh đạo tổ chức, nhất là lãnh đạo tổ chức trong khi thực hiện nhiệm vụ. Tác phong kết hợp giữa chủ trương và thực hiện, giữa quyết tâm và biện pháp, thống nhất giữa nói và làm có nơi còn chưa được tốt.

Đường lối chủ trương, nghị quyết của Đảng thường chỉ nêu lên được những phương hướng cơ bản chung nhất, không thể nói chi tiết cho tất cả các địa phương, các ngành, các đơn vị. Yêu cầu của việc thực hiện đường lối, chính sách, chỉ thị của Đảng là vừa phải nghiêm chỉnh triệt để, vừa phải sáng tạo, linh hoạt cho phù hợp với thực tế địa phương. Cho nên một mặt cần phải nắm thật vững nội dung, thực chất của các chỉ thị, nghị quyết của cấp trên, một mặt phải đi sâu điều tra nghiên cứu, nắm vững, điều kiện, đặc điểm của địa phương, của đơn vị.... để có kế hoạch tổ chức thực hiện tốt, hoàn thành được nhiệm vụ của địa phương, đơn vị mình. Đó chính là sự chấp hành nghiêm túc nhất, là biểu thị tinh thần trách nhiệm chính trị cao đối với đảng, và cũng là tinh thần phụ trách trước quần chúng và phong trào địa phương.

Hiện nay, ở một số nơi vẫn còn tình trạng không tốt là có một số chỉ thị, nghị quyết quan trọng của Đảng chưa được nghiên cứu kỹ lưỡng và chấp hành triệt để, hoặc cái gì phù hợp với ý kiến riêng của mình thì tích cực khẩn trương, cái gì khó khăn hay nghĩ là chưa thật liên quan đến lợi ích của địa phương, đơn vị mình thì có thái độ tùy tiện, làm cầm chừng, có nơi lại hay quá nhấn mạnh khó khăn của địa phương, của đơn vị, mà chưa thật tích cực phấn đấu chấp hành triệt để, có nơi lại có khuynh hướng chấp hành một cách đơn giản, hời hợt, sao chép chỉ thị, nghị quyết trên thành của địa phương, chưa nghiên cứu kỹ, nắm vững nội dung tinh thần của chỉ thị, nghị quyết trên và suy nghĩ vận dụng để đề ra chủ trương biện pháp thực hiện cho sát với tình hình địa phương, đơn vị mình.

Trong tình hình khẩn trương và nhiệm vụ nặng nề hiện nay, để tiến hành công tác tốt, hoàn thành được nhiệm vụ mỗi tổ chức đảng, cán bộ đảng viên cần tích cực rèn luyện tác phong kết hợp chặt chẽ giữa lãnh đạo chính trị, tư tưởng và lãnh đạo tổ chức, giữa chủ trương và thực hiện, giữa

quyết tâm và biện pháp. Phải có quyết tâm cao, có nhiều biện pháp thiết thực. Kiên quyết rèn luyện tác phong đi sâu vào tổ chức thực hiện, chấp hành một cách nghiêm chỉnh và sáng tạo các chỉ thị, nghị quyết của Đảng.

2 - Tăng cường rèn luyện tác phong làm việc vừa dân chủ tập thể, vừa tập trung kỷ luật.

Tập trung dân chủ là nguyên tắc sinh hoạt chính trị, nguyên tắc tổ chức của Đảng. Đồng thời cũng là phong cách làm việc, tác phong lãnh đạo của Đảng Mác - Lênin.

Trong mọi hành động của cán bộ đảng viên chúng ta, phải kết hợp đúng đắn giữa hai mặt dân chủ tập thể và tập trung kỷ luật.

Dân chủ tập thể là để nêu cao trách nhiệm chính trị chung, bình đẳng, mọi người đều có nghĩa vụ đối với đảng, đối với cách mạng, là để tập trung trí tuệ, tài năng của mọi người thành tài năng chung của Đảng, của cách mạng.

Từ trước đến nay, Đảng ta đã có nhiều kinh nghiệm và có tác phong truyền thống là làm việc dân chủ tập thể. Nhờ có đường lối đúng và tác phong lãnh đạo tập thể dân chủ, nên Đảng ta luôn luôn đoàn kết nhất trí trong nội bộ và liên hệ mật thiết với nhân dân thành một khối vững chắc, đã khắc phục nhiều khó khăn, vượt qua nhiều thử thách, tập trung được năng lực trí tuệ của mọi người thành sức mạnh to lớn và đã giành được hết thắng lợi này đến thắng lợi khác.

Tình hình nhiệm vụ hiện nay càng đòi hỏi phải hết sức chú ý rèn luyện tác phong làm việc dân chủ trong nội bộ Đảng, đồng thời dân chủ với quần chúng nhân dân. Càng những lúc khó khăn phức tạp nhất, càng cần phải phát huy trí tuệ, tập thể của toàn Đảng, nâng cao tính tích cực chủ động của cán bộ đảng viên, đồng thời phải dựa vào quần chúng, lắng nghe ý kiến mọi người, làm tốt công tác tuyên truyền giải thích đường lối,

nhiệm vụ, kế hoạch và dự định của mình, làm cho quần chúng thông suốt, luôn luôn chủ động sáng tạo khắc phục mọi khó khăn, hoàn thành tốt nhiệm vụ. Dân chủ không phải chủ yếu là vấn đề thái độ "vui vẻ", "đoàn kết"... mà là có tác phong, phương pháp lãnh đạo tốt để phát huy sức mạnh, tập trung trí tuệ của quần chúng thành sức mạnh chung.

Một số cán bộ làm việc theo lối "hành chính", phạm chủ nghĩa mệnh lệnh, quan liêu. Trong thời chiến, càng dễ có khuynh hướng vin vào điều kiện chiến tranh để hạn chế dân chủ tập thể trong Đảng, vi phạm dân chủ với quần chúng; dễ có xu hướng dùng biện pháp hành chính mệnh lệnh trong khi thực hiện nhiệm vụ.

Tình trạng quan liêu, mệnh lệnh, gò ép quần chúng, thiếu tuyên truyền giải thích cho quần chúng thông nhiệm vụ, thấy rõ việc phải làm, khoán trắng việc cho dưới mà ít hướng dẫn, giúp đỡ thiết thực, còn biểu hiện trong một số cán bộ, đảng viên.

Trong hoàn cảnh chiến đấu khẩn trương, có đồng chí nêu khó thực hiện được dân chủ tập thể, thực hiện dân chủ tập thể dễ mất thời cơ chiến đấu. Kinh nghiệm của các đảng ủy đã lãnh đạo chiến đấu thắng lợi đều xác minh là lãnh đạo tập thể dân chủ chẳng những là cần thiết, là nguyên tắc, mà còn là việc rất tốt. Lãnh đạo tập thể dân chủ trong chiến đấu là biết tập trung trí tuệ của quần chúng, của cán bộ thành trí tuệ của lãnh đạo, của chỉ huy, biết lấy tập thể dân chủ làm cơ sở, làm chỗ dựa cho cá nhân phụ trách mạnh dạn giải quyết các vấn đề khẩn trương trong chiến đấu, dân chủ tập thể làm tốt không những không ảnh hưởng đến thời cơ chiến đấu mà còn bảo đảm chiến đấu thắng lợi. Nếu thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ mà làm hạn chế việc phát huy tài năng trí tuệ, tinh thần trách nhiệm cá nhân, ảnh hưởng không tốt đến việc hoàn thành nhiệm vụ là việc thực hiện chưa tốt và vận dụng chưa đúng nguyên tắc. Chúng ta đều biết, mọi nguyên tắc hành động của chúng ta đều nhằm hoàn thành

nhiệm vụ, nếu nguyên tắc nào làm trở ngại cho việc giành thắng lợi thì nguyên tắc đó không phù hợp.

Đối với công tác lãnh đạo trong hoàn cảnh bình thường cũng như trong chiến tranh cùng với việc mở rộng dân chủ, phải tăng cường tập trung và kỷ luật, bảo đảm sự lãnh đạo tập trung thống nhất vào Trung ương và vào các cấp ủy.

Nói tập trung thống nhất là thống nhất về đường lối, chủ trương, phương châm, nguyên tắc. Tập trung là tập trung vào Trung ương, vào cấp ủy, vào cơ quan lãnh đạo, không phải tập trung vào cá nhân.

Dân chủ tập thể và tập trung kỷ luật không mâu thuẫn, mà là thể thống nhất. Để kết hợp đúng đắn giữa tập trung và dân chủ, phải biết phát huy dân chủ cho tốt, dân chủ thực sự và phải biết tập trung trên nguyên tắc, chế độ lãnh đạo, chế độ chỉ huy của Đảng và Nhà nước, tập trung vào cấp ủy, vào cơ quan chỉ huy lãnh đạo, bảo đảm hiệu lực cao nhất của lãnh đạo và chỉ huy.

Tập trung kỷ luật còn thể hiện ra tinh thần triệt để chấp hành chỉ thị, nghị quyết trên, kiên quyết hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, khó khăn mấy cũng vượt qua, không ỷ lại chờ đợi, không bó tay, khuất phục trước mọi hoàn cảnh.

Tập trung kỷ luật trên cơ sở dân chủ tập thể là lãnh đạo và chỉ huy dựa trên cơ sở nắm vững nghị quyết, đường lối, chính sách của Đảng của cấp ủy, tin vào năng lực của mình kiên quyết dũng cảm thực hiện chức trách để làm tròn nhiệm vụ để hoàn thành sự nghiệp của Đảng.

Chúng ta đề xướng việc rèn luyện tác phong lãnh đạo tập trung trên cơ sở dân chủ, tập trung vào cơ quan lãnh đạo, vào cấp ủy, nhưng phải phê phán khuynh hướng tập trung máy móc, quan liêu, tập trung quyền hành vào cá nhân, bó tay cấp dưới, làm cho mọi người ỷ lại, bị động, mất sáng tạo, không dám chịu trách nhiệm.

Đồng thời chúng ta cũng chống dân chủ hình thức, tự do tản mạn, làm mất hiệu lực lãnh đạo chỉ huy và sức mạnh của tập thể.

3 - Rèn luyện tác phong cụ thể, sâu sát, có kiểm tra đôn đốc.

Làm việc cụ thể, sát dưới chính là biểu hiện cụ thể của tác phong lý luận liên hệ thực tiễn và tác phong đi đường lối quần chúng.

Đi sâu đi sát dưới là để nắm vững tình hình, nghiên cứu nguyện vọng, khả năng hoạt động của quần chúng, phát hiện những vấn đề chỉ đạo, nhằm hoàn thành mọi nhiệm vụ, đưa phong trào quần chúng tiến lên mãi.

Người cán bộ phụ trách không những chỉ biết ra mệnh lệnh, chỉ thị, mà còn phải biết hướng dẫn biện pháp cho dưới hoàn thành nhiệm vụ. Bố trí công tác, giao việc cho dưới phải cụ thể rõ ràng, nhưng tất nhiên cũng không nên làm mất chủ động sáng tạo của quần chúng.

Đi sâu đi sát nghĩa là đi về đồng ruộng, đi vào nhà máy, vào các cơ sở hoạt động của quần chúng, đi xuống đơn vị để tìm hiểu tình hình và qua thực tế mà nghiên cứu chủ trương kế hoạch đang thực hiện, tìm ra những kinh nghiệm sáng kiến tốt để bồi dưỡng cho quần chúng, đồng thời bổ sung sửa chữa những chủ trương kế hoạch nào không phù hợp.

Đảng viên, cán bộ ta cần rèn luyện tác phong cụ thể, nói ít làm nhiều, nói và làm đi đôi, tác phong trực tiếp "mắt thấy tai nghe, tay sờ, miệng nói", hiểu thấu những khó khăn của dưới khi giao nhiệm vụ, luôn quan tâm giúp đỡ dưới giải quyết khó khăn trong khi thực hiện nhiệm vụ.

Sâu sát không có nghĩa là lúc nào cũng phải có ở cơ sở, lúc nào cũng phải chạy đi mọi nơi, mà vấn đề chủ yếu là khi xuống cơ sở, xuống đơn vị phải có mục đích nghiên cứu, nắm vững tình hình, tâm tư, nguyện vọng của quần chúng, xu hướng của tình hình; sâu sát là để giúp đỡ quần chúng tiến bộ, tìm mọi cách bồi dưỡng tạo điều kiện cho quần chúng

hành động, định ra chủ trương kế hoạch cho sát để quần chúng hoàn thành mọi nhiệm vụ.

Từ ngày thành lập đến nay, trải qua nhiều thời kỳ đấu tranh lúc bí mật, lúc công khai, lúc lãnh đạo kháng chiến, lúc lãnh đạo xây dựng kinh tế, lúc vừa lãnh đạo xây dựng, vừa lãnh đạo chiến đấu như hiện nay. Đảng ta luôn luôn chú ý chăm lo xây dựng, rèn luyện cho đảng viên, cán bộ tác phong cụ thể, sâu sát, tỉ mỉ để lãnh đạo quần chúng thực hiện các đường lối, chủ trương của Đảng.

Trong thực tế đấu tranh, nhiều cán bộ, đảng viên đã gương mẫu tận tụy vượt mọi khó khăn, không quan gian nguy, không sợ hy sinh, đi sâu vào mọi lĩnh vực hoạt động của quần chúng, cùng quần chúng chiến đấu sản xuất hoàn thành các nhiệm vụ của Đảng. Cán bộ, đảng viên quân đội ta thường phát biểu: "Sau một trận chiến đấu, sau một lần ra tiền tuyến, thì nhận thức về nhiệm vụ sâu sắc hơn, hiểu kẻ địch đầy đủ hơn, càng tin tưởng vào trí tuệ của Đảng, sức mạnh của nhân dân ta, lập trường năng lực được tôi luyện cứng rắn hơn".

Bên cạnh mặt tốt là chủ yếu, hiện nay cũng còn có tình hình là ít đi xuống dưới hoặc có đi xuống dưới nhưng tác dụng còn ít. Cách đi chưa tốt, thường mới đi xuống nghe báo cáo, hội ý tình hình của cấp ủy dưới, cơ quan dưới mà chưa đi vào quần chúng ở cơ sở, nên phát hiện các vấn đề chỉ đạo còn chậm chạp thiếu sâu sắc. Hoặc xuống dưới mà chỉ nặng đôn đốc kế hoạch, chỉ tiêu, phê phán dưới nhiều hơn là giúp đỡ thiết thực.

Đi xuống cơ sở, đi sát thực tế, nhưng phải rèn luyện tác phong nghiên cứu, điều tra, thu thập tình hình, lắng nghe ý kiến đề nghị của quần chúng, suy nghĩ phát hiện những vấn đề đặt ra cho lãnh đạo cần giải quyết để làm cho tình hình chuyển biến tốt. Đồng thời phải biết kết hợp giữa lãnh đạo với quần chúng và chuyên môn, biết sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm để chỉ đạo các mặt công tác trên mọi lĩnh vực. Thông

thường khi thực hiện một công tác lớn cần có chỉ đạo riêng, đột phá một điểm để chỉ đạo chung. Qua kinh nghiệm đột phá mà thúc đẩy chung phong trào, thực sự nâng cao hiệu suất công tác, năng suất lao động, chất lượng chiến đấu.

Vấn đề này hiện nay cũng còn những khuyết điểm. Có nơi do tư tưởng giản đơn ngại khó, ngại khổ chưa chú ý đột phá một nơi để chỉ đạo riêng hoặc có chỉ đạo riêng nhưng lại thiếu bồi dưỡng thường xuyên, nên điển hình không được nâng cao mà lại sút kém đi, việc tổng kết kinh nghiệm và phổ biến kinh nghiệm của nơi chỉ đạo riêng cũng không sâu sắc, không chặt chẽ, nên tác dụng đối với phong trào chung bị hạn chế.

4 - Rèn luyện tác phong chiến đấu, cách mạng, chính xác, khẩn trương, thích hợp với thời chiến theo phương hướng quân sự hóa.

Tác phong chiến đấu, cách mạng, khẩn trương, chính xác và có kế hoạch là tác phong cụ thể của Đảng ta, là tác phong của người cán bộ cách mạng.

Đảng ta sinh ra và lớn lên trong cuộc chiến đấu sống chết với kẻ thù; trong lò lửa cách mạng sôi sục của quần chúng. Trước Cách mạng tháng Tám, Đảng hoạt động trong điều kiện kẻ địch hàng ngày, hàng giờ huy động bộ máy thống trị đàn áp của chúng, để chống phá cách mạng, tìm mọi cách phá hoại các cơ sở của Đảng, hoạt động trong điều kiện như vậy, nên ngoài lập trường kiên định, năng lực công tác ra, còn cần phải có tác phong chiến đấu cách mạng rất cao.

Suốt trong thời kỳ hoạt động bí mật, các cơ quan lãnh đạo, các tổ chức của Đảng, các đảng viên đều phải có tác phong chiến đấu, gọn gàng, bí mật, khẩn trương, cảnh giác cao độ. Ở mỗi cơ quan, mỗi cơ sở hay trong công tác tổ chức quần chúng đấu tranh, mít tinh, biểu tình, bãi công... đều phải có chủ trương kế hoạch hành động, đều phải có tác phong quân sự để chiến đấu với kẻ thù.

Trong cuộc kháng chiến chống Pháp, chúng ta cũng đã phát huy tác phong quân sự hóa, rèn luyện sinh hoạt thời chiến, nêu cao tác phong chiến đấu cách mạng để tiến hành mọi mặt công tác trong kháng chiến.

Hiện nay, trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước, xây dựng, bảo vệ chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và tiến hành cách mạng dân tộc dân chủ ở miền Nam, chúng ta đã có lực lượng quân chủng cách mạng và có lực lượng vũ trang rất to lớn, có nhiều cơ sở xí nghiệp, nhà máy, kho tàng, bộ máy tổ chức cũng to lớn hơn trước nhiều. Để huy động hết sức người, sức của phục vụ chiến đấu, sản xuất và bảo vệ sản xuất, chúng ta cần phải rèn luyện tác phong chiến đấu, khẩn trương, chính xác theo phương hướng quân sự hóa.

Trong lãnh đạo chiến đấu và sản xuất hiện nay, nếu tác phong đơn giản, không chính xác, thiếu khẩn trương thì chất lượng hoạt động của các tổ chức, của mọi người sẽ không cao trong chiến đấu dễ bỏ lỡ thời cơ, phạm sai lầm về chỉ huy lãnh đạo, thậm chí gây tổn hại đến lực lượng của quân đội; trong sản xuất sẽ bỏ lỡ thời vụ, hỏng kế hoạch, không đạt chỉ tiêu, chất lượng bị giảm sút, cho nên có chủ trương đúng, có nhiệt tình cách mạng cao, có kiến thức kinh nghiệm chuyên môn tốt, nhưng tác phong kém cũng không đủ sức mạnh hoàn chỉnh để chiến thắng thiên nhiên, chiến thắng kẻ địch, hoàn thành nhiệm vụ.

Nghị quyết Bộ chính trị Trung ương Đảng, tháng 7 năm 1965 đã nhấn mạnh: "Yêu cầu của lãnh đạo, chỉ đạo sản xuất và chiến đấu trong hoàn cảnh mới hiện nay đòi hỏi phải có tác phong và phương pháp công tác nhanh nhẹn, khẩn trương, sinh hoạt phải giản dị, bộ máy phải gọn gàng. Mọi cấp, mọi ngành, cán bộ và đảng viên đều phải chuyển hướng tác phong công tác theo phương hướng quân sự hóa. Phải tăng cường đi sát dưới, trực tiếp giải quyết kịp thời các khó khăn của cấp dưới, phải

dám chịu trách nhiệm để giải quyết công việc được dứt khoát, mau lẹ, nhất là trong trường hợp phải đối phó khẩn trương..."

- Yêu cầu về tinh thần làm việc là phải luôn luôn chủ động, khẩn trương, gọn gàng bí mật, và cảnh giác cao độ. Mọi việc đều phải có kế hoạch chu đáo, có điều tra nghiên cứu, có phối hợp với các ngành, có phân công, phân nhiệm cho từng cấp, từng người rõ ràng, có tổ chức chỉ huy chặt chẽ.

Các đồng chí phụ trách và cán bộ chủ trì các cấp cần tiếp xúc với dưới, với quần chúng, sát với yêu cầu của thực tế chiến đấu, sản xuất... để nghiên cứu giải quyết công việc được sát hợp, nhanh chóng.

Phải mạnh dạn bỏ nơi làm việc quá nhiều cấp, nhiều mác, phải bỏ bớt giấy tờ, đơn giản thủ tục. Khắc phục lối làm việc chậm chạp, hình thức, không phù hợp với thời chiến.

Trong sản xuất cũng như trong chiến đấu hiện nay, cần có tác phong đi vào những nhiệm vụ quan trọng, khó khăn nhất, phát huy cao độ tinh thần chiến đấu, cách mạng, tinh thần ra mặt trận, ra tiền tuyến, xung phong nhận những nhiệm vụ khó khăn nhất. Cán bộ chủ trì càng phải nêu gương tốt về tác phong để lãnh đạo, dìu dắt mọi người hoàn thành nhiệm vụ. Cần có phong cách làm việc nghiêm túc chắc chắn nhưng táo bạo, có gan tập trung lực lượng làm những việc tuy khó khăn nhưng có ý nghĩa quyết định nhất để đẩy mạnh sản xuất và chiến đấu. Hết sức tránh lối làm việc do dự, dàn đều, chung chung, không dám quyết đoán công việc, không dám tập trung lực lượng, không dám chịu trách nhiệm.

Tác phong chiến đấu, cách mạng khẩn trương, chính xác có kế hoạch, theo phương hướng quân sự hóa là tác phong đã trở thành truyền thống của Đảng ta. Tác phong này được hình thành trong quá trình đấu tranh lâu dài để hoàn thành các nhiệm vụ của Đảng. Trong tình hình thời

chiến hiện nay, chúng ta cần ra sức rèn luyện tác phong ấy để phát huy sức mạnh lãnh đạo, nâng cao hiệu suất công tác hơn nữa.

Phải làm gì để chuyển mạnh và rèn luyện tác phong hiện nay?

Tác phong thường chuyển chậm hơn khó khăn hơn các mặt khác trong việc bồi dưỡng rèn luyện con người. Thói quen nếp sống, tập quán cũ lâu đời có sức mạnh kìm hãm rất ghê gớm. Vì vậy, việc rèn luyện tác phong là một vấn đề không đơn giản, nó có lý nghĩa cách mạng to lớn. Phải đấu tranh lâu dài gian khổ mới thành công trong việc rèn luyện tác phong. Khâu then chốt là rèn luyện quan điểm thực tiễn, quan điểm quần chúng, quan điểm giai cấp, đó cũng là rèn luyện lập trường phục vụ nhân dân, phục vụ cách mạng. Có rèn luyện tư tưởng, củng cố lập trường tốt mới có cơ sở rèn luyện tác phong. Rèn luyện tác phong là phải gắn liền với đấu tranh rèn luyện tư tưởng, cho nên phải phấn đấu bền bỉ, lâu dài, gian khổ, kiên quyết, dũng cảm như chiến đấu trên mặt trận súng đạn với quân thù.

Cuộc đấu tranh để rèn luyện và cải tiến tác phong cũng là một cuộc đấu tranh trong các tổ chức đảng, tổ chức chính quyền, tổ chức quần chúng và trong mỗi người chúng ta. Nó có những khía cạnh còn gay go phức tạp hơn là đấu tranh tư tưởng. Vì vậy, phải rèn luyện nghiêm túc, hàng ngày hàng giờ, chịu khó uốn nắn, tự mình sửa chữa. Phải phát động thành phong trào quần chúng rèn luyện và cải tiến tác phong, làm cho mọi người đều sửa đổi, khắc phục tác phong xấu, rèn luyện tác phong tốt. Phải gây thành phong trào chung, có tổ chức lãnh đạo để cùng sửa chữa, thì mới có kết quả tốt. Theo kinh nghiệm ở một số địa phương, đơn vị, khi tập thể chưa có sự chuyển biến chung, thì cá nhân sửa chữa cũng khó khăn, tập thể không cùng sửa chữa, thì cá nhân cũng không sửa chữa được tốt, thậm chí có khi còn bị những ý kiến lạc hậu chê bai đả kích.

Phương pháp rèn luyện là cá nhân phải nghiêm túc, tự nguyện tự giác, tổ chức phải có lãnh đạo, nhận xét, phê phán, biểu dương kịp thời nhằm khuyến khích tác phong tốt, khắc phục tác phong xấu.

Ngoài việc chuyển biến về quan điểm, nhận thức, còn cần thực hiện tốt các chế độ, làm cho việc rèn luyện tác phong thành nề nếp thường xuyên (như chế độ cán bộ đi xuống dưới, luân lưu xuống địa phương, ra đơn vị công tác, tham gia lao động, chế độ thâm nhập thực tế xây dựng điển hình, chế độ tiếp xúc của cơ quan Đảng và Nhà nước với nhân dân, chế độ tự phê bình và phê bình...). Thực ra, nhiều chế độ đã được xây dựng những việc thực hiện chưa được tốt, thường vẫn và làm việc theo nếp cũ. Đây là cuộc đấu tranh lâu dài gian khổ phải có dũng khí, có quyết tâm lại phải có lãnh đạo, động viên, hướng dẫn, giúp đỡ có kiểm tra đôn đốc thì mới thực hiện được tốt. đồng thời phải qua đấu tranh thường xuyên mới xây dựng được tác phong tốt trong các tổ chức Đảng, tổ chức quần chúng và trong mỗi cán bộ và đảng viên chúng ta.

Trong việc chuyển biến tác phong, vai trò hạt nhân của cấp ủy là rất quan trọng. Cấp ủy cần chuyển mạnh, chuyển trước để lãnh đạo cán bộ đảng viên và quần chúng chuyển theo. Tác phong tốt của các đồng chí chủ trì các cấp có tác dụng nêu gương, thúc đẩy, cổ vũ cán bộ đảng viên rất lớn.

Sự nghiệp cách mạng của chúng ta hiện nay rất nặng nề, gian khổ nhưng nhất định thắng lợi, cuộc đấu tranh rèn luyện và xây dựng tác phong cũng là cuộc đấu tranh cách mạng không phải dễ dàng, nhưng chúng ta cũng nhất định sẽ thành công. Chúng ta tin tưởng tự hào về tác phong tốt đẹp của Đảng ta, chúng ta phải thấy rõ trách nhiệm là rèn luyện bồi dưỡng phát huy tác phong đó để thúc đẩy sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Đảng đến toàn thắng.